

Павло Григорович Тичина

Павло́ Григо́рович Ти́чина (23 січня[1] 1891 — 16 вересня 1967) — український поет, перекладач, публіцист, громадський діяч. Новатор поетичної форми. Член ВКП (б) (1944). Директор Інституту літератури АН УРСР (1936—1939, 1941—1943). Голова Верховної Ради УРСР двох скликань (1953—1959). Міністр освіти УРСР (1943—1948). Академік АН УРСР (1929). Член-кореспондент Болгарської академії наук (1947). Лауреат Сталінської премії (1941). Лауреат Шевченківської премії (1962). Герой Соціалістичної Праці (1967). Кавалер п'яти орденів Леніна.

Павло Григорович Тичина народився 27(15) січня 1891 р. у селі Піски Козелецького повіту Чернігівської губернії (тепер Бобровицького району Чернігівської області). Походив зі старовинного козацького роду (його пращур, за родинним переказом, був полковником у Богдана Хмельницького). Батько майбутнього поета був сільським дяком — вчителем «школи грамоти». Сім'я була багатодітна (народилося 13, зіп'ялося на ноги 9 дітей), жили впроголодь, зате гарно співали. Змалку Павло виявив хист до музики, малювання і віршування.

У 1900-1907 рр. навчався в Чернігівському духовному училищі (бурсі), в 1907-1913 — в Чернігівській духовній семінарії. Згодом, навчаючись у Київському комерційному інституті, працював у газеті «Рада». На цей час припало його ознайомлення з новітнім українським мистецтвом, особисте знайомство з найвідомішими його представниками.

У 1913-1914 рр. працює в редакції ліберального україномовного журналу «Світло», а після його закриття — в Чернігівському статистичному бюро. У 1916-1917 рр. — помічник хормейстера в українському театрі М. К. Садовського. 1920 року подорожував із капелою К. Стеценка «Думка» Правобережною Україною від Києва до Одеси. Того ж року організував хор (з 1921 р. — капела-студія імені М. Леонтовича), з яким виступав до 1923 року.

З 1923 по 1934 рік — співредактор журналу «Червоний шлях» (Харків). Входить до заснованої 1923 р. Спілки пролетарських письменників України «Гарт». 1926 року взяв активну участь у створенні ВАПЛІТЕ (Вільної Академії пролетарської літератури) на чолі з М. Хвильовим, куди увійшли й колишні члени «Гарту». З 1929 р. — дійсний член Академії наук Української РСР, у 1936-1939 рр. і в 1940-1943 рр. очолює Інститут літератури АН УРСР. З 1947 р. — член-кореспондент Болгарської АН, доктор філології. 1943— 1948 рр. — міністр освіти УРСР. З 1953 по 1959 рік — голова Верховної Ради УРСР, заступник голови Ради Національностей Верховної Ради УРСР, член багатьох товариств, комітетів, президій, кавалер орденів і медалей.

Лауреат Державної премії СРСР (1941), Державної премії УРСР імені Т. Г. Шевченка (1962). 1967 року отримав звання Герой Соціалістичної Праці.

Як поет П. Г. Тичина починав у 1906-1910 рр. з наслідування народних пісень та творів Т. Г. Шевченка. Перші друковані твори молодого поета з'явилися 1912 р. Подією величезної ваги в новочасній українській літературі став вихід у світ першої збірки віршів «Сонячні кларнети» (1918), пройнятої сонячною вірою в життя, людину, в рідний знедолений народ. Ця книга одразу поставила 27-річного поета поруч із першорядними митцями новочасного українського відродження. За визначенням Г. Грабовича (СІЛА), рання символістська система Тичини побудована на злитті традиційного, народного й неповторного, індивідуального, на коливанні між реальністю і мрією...

Тичина рано утвердився в думці про поезію як синтетичний вид мистецтва. На практиці це обернулося перенесенням у площину поезії засобів суміжних мистецтв: у «Сонячних кларнетах» звук подається «забарвленим», колір — «озвученим», зорові образи чергуються зі слуховими.

У віршах цього періоду можна знайти перегуки з Рабіндранатом Тагором, Волтом Вітменом, Емілем Верхарном, однак при цьому ці вірші залишаються самобутніми і самодостатніми. Великий вплив на П. Г. Тичину справили М. Коцюбинський (вони часто зустрічалися і спілкувалися в останній період життя Коцюбинського у Чернігові), Максим Горький. За трагічною напруженістю, емоційністю й філософічністю творчість П. Г. Тичини зіставляють із творчістю реформатора англійської поетичної мови Томаса С. Еліота, лауреата Нобелівської премії (1948 р.)- Серед композиторів і художників йому були духовно близькими Ліст, Берліоз, Римський-Корсаков, Миколаюс Чюрльоніс та Мартирос Сар'ян.

Протягом життя П. Г. Тичини існував постійний і надзвичайний тиск на нього, на його творчу активність. Імпресіонізм і особливий композиційний характер його творів, починаючи зі збірок «Плуг» (1920) і «Вітер з України» (1924), дедалі більше пом'якшується і замінюється спершу риторичними, а далі й абстрактними формулюваннями. Переломною у творчості поета вважається збірка «Чернігів» (1931 р.), яка означила його перехід в число «офіційних» авторів. Однак творчість Павла Тичини й після цього не вписується у прокрустове ложе простих схем: його приховане протистояння з тоталітаризмом на цьому не припиняється. Це засвідчують окремі поетичні, літературознавчі, публіцистичні твори пізнішого часу: «Григорій Сковорода» (1939), «Похорон друга» (1942), «Творча сила народу», «Геть брудні руки від України» (1943) та деякі інші.

Удари радянської цензури, публіцистичні і документальні твори українського прозаїка Павла Тичини свідчать про одні з найбільш важких і несприятливих родинних...

Рання Творчість

Павло Тичина народився 23 січня 1891 року, в селі Піски Козелецького повіту Чернігівської губернії, в Російській Імперії. Його охрестили 27 січня[2]. Батько Павла, Григорій Тимофійович Тичина (1850—1906), був сільським дяком і одночасно вчителем у школі грамоти.

Поет згадував:[3]

«У нашій хаті в першій кімнаті із земляною долівкою (а була ще й друга кімната, з дерев'яною підлогою) стояли дві довгі парти. На кожній парті сиділо душ по 10 або ж по 12 учнів. Не знаю, скільки мені тоді вийшло років, коли я однієї зими вже підсідав то до одного, то до іншого учня і якось швидко, непомітно для себе вивчився читати».

Дата народження:	23 січня 1891
Місце народження:	Піски Чернігівської губернії
Дата смерті:	16 вересня 1967 (76 років)
Місце смерті:	Київ
Національність:	українець
Громадянство:	Російська імперія , СРСР
Мова творів:	українська
Рід діяльності:	поет , перекладач , публіцист , літературознавець
Роки активності:	з 1906
Жанр:	вірш , поема , нарис , оповідання
Magnum opus:	«Сонячні кларнети» , «Сковорода»
Премії:	
Нагороди:	

Родина Павла Тичини

Мати — Марія Василівна Тичина (уроджена Савицька; 1861—1915) була на 11 років молодша від поетового батька.

У Павла Тичини було п'ять сестер — Єфросинія (Проня, 1881—1949), Поліна (1884—1925), Оксана (1893—?), Олександра (Олеся, 1899—1931) і Наталія (1902—1922), чотири брати — Михайло (1885—1920), Іван (1888—1969), Євген (1895—1955) і Костянтин (помер дитиною).

Найвідомішим із братів був Євген Тичина, який працював педагогом у Харкові.

